

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina . . . . . Lir 3.000

Letna naročnina . . . . . » 6.000

Letna inozemstvo . . . . . » 8.000

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXVIII. - Štev. 43 (1425)

Gorica - četrtek, 28. oktobra 1976 - Trst

Posamezna številka Lir 150

Vseh živih dan

I.

Vinko Ošlak ima v Zalivu (št. 54/55) naslednjo misel iz dnevnika: »Kako značilno je, da so ateisti bivši dan vseh svetih poimenovali s strašnim poganskim imenom: dan mrtvih. Recimo: kot egipčanska knjiga mrtvih ali tibetanska knjiga smrti. Če ni Boga, potem je pač smrt tista najvišja instanca, mimo katere nihče ne more, saj je otipljiva vsakomur; in tudi tiste, ki iz nje ne znajo sklepati dalje, prisili, da ji posvetijo vsaj dan v letu. Če nečemo praznovati poveličanja in vstajenja, večne živosti, potem si lahko volimo samo še smrt.«

II.

Demokrščanski ministrski predsednik G. Andreotti je v svoji zagnanosti, naj bi Italijani več delali, predložil zakonski osnutek, s katerim se odpravljajo številni, predvsem cerkveni prazniki med letom. Med temi prazniki je tudi dan Vseh svetnikov. Kot smo brali je tudi Apostolski sedež dal pristanek k temu, naj se ukinejo prazniki med tednom kot jih predlaga Andreotti: tudi praznik Vseh svetih.

Ateisti v Sloveniji so si izvolili en dan v letu, da mislijo na smrt in na mrtve. Italijani hočejo izbrisati ta praznik, da bi ne mislili na smrt in na umrle, temveč samo na delo. In Apostolski sedež s tem soglaša.

Upamo, da bo v parlamentu kak Duh razsvetlil parlamentarce, ko bodo razpravljali o ukinitvi praznikov, in bo vsaj kdo protestiral zoper odpravo praznika Vseh svetih. Prav tako upamo, da bodo italijanski škofje na prihodnjem zasedanju, ki bo prav ob prazniku Vseh svetih, uvideli nespamet, da se poniža praznovanje spomina rajnih na navaden delavnik. Če niti v parlamentu niti na škofovski konferenci ne pride do primerne razprave in predloga, naj nam pustijo poseben prazniški dan za obhajanje spomina umrlih, bomo morali moliti: »Gospod, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.«

III.

Pisatelj Alojz Rebula razmišlja takole: Iz nespameti križa raste kristjanu vera v nespamet zmagovalja. Srce nevernega more prvo odkloniti, drugemu pa se more samo pokloniti. Vsaj toliko plemenitosti mora priznati tej viziji kakor na primer viziji brezrazredne družbe.

Kristjanu je v tem oziru dan neki svojevrsten predokus. Čimbolj se namreč bliža Kristusu, tembolj doživlja sam v sebi to nespamet. In čimbolj črn postaja odtis na tem negativu, tem razvidnejše v svetlobi postaja njegovo upanje — nespamet — bodočega zmagovalja.

Ne vem, ali je bilo zmeraj tako neokusno govoriti o nebesih kakor danes. Tukaj nimam v mislih ateističnega sogovornika, ki utegne ob tem izrazu pomilovalno izmeriti z očmi mojo prištevost. Nebesa postajajo neokusnost med kristjani. Možno je govoriti o celibatu, o cerkvenih strukturah, o horizontalni in vertikalni, ampak o nebesih? Ali beseda sama ne diši po nekakšnih svilih, kjer začutiš frfotati Heinejeve vrabce? Ni že vsa plesniva od tridentinskega lišaja, zrela, da jo kristjani odvržejo v ropotarnico?

Tako začnjenjo nebesa izginjati iz krščanskega slovarja. Da jih začnjenjo zamenjati manj atmosfersko navdahnjeni izrazi, je vsekakor prav. Krščanstvo se ne oživlja samo z zmeraj obnovljenim slovarjem. Nov izraz za nebesa je na primer »absolutna prihodnost«. Treba je reči, da je imeniten: še več, teološko popoln.

Pot k tej absolutni prihodnosti je samo ena: prek prepada smrti. In prek vsega, kar to objektivno strahoto v življenju prefigurira in pripravlja. Zato se mora kristjan najprej vdati smrti, v to absolutno sedanost. Navsezadnje se je vanjo vdala celo Nesmrtnost, ki je postala človek. Mogoče je največji problem človeka 20. stoletja prav ta — sprejeti smrt. A brez tega sprejetja obvisi vsa statika človeškega v

zraku, vsi človeški merilni aparati zblaznijo, vsa civilizacija postane pijana mitologija. In kaj postane brez tega sprejetja krščanstvo?

Sprejmi smrt v vsej ponižnosti in vdanosti — potem si pa izsanjaj absolutno prihodnost, kakršno že hočeš...

In kaj naj bi bila ta absolutna prihodnost?

Kaj naj človek reče kakor to, da bodo nebesa predvsem nepredstavljivo presenečenje. Presenečenje Nekoga, ki se že v materialno stvarstvo — od živalstva prek rastlinstva do anorganske snovi — ni zapisal ravno kot Dolgčas, ampak kot neznanca Domišljija, ki ne trpi dvojnosti, pa naj gre za travnato bilko ali za gorski pettišočak. To bo eno samo neznanstvo presenečenje umetnika, ki ne pozna samoponavljanja. In človek je poklican, da sede k tej gostiji: da se sam vključi v to nepredstavljivo dinamiko, ki presega vse ustvarjeno tudi po svoji slepeči izvirnosti, saj gre za samo božje življenje, za večno eksplozijo, v katero se sprošča ljubezen Očeta, Sina in Svetega Duha.

Lahko torej trdimo, da bodo nebesa neznanca dinamika, sprti zagnana v neslutna odkritja deviških celin, novih svetlobnih enačb, novih umetniških izraznosti... (A. Rebula, Smer nova zemlja, Točka omega.)

***

Italijani se hočejo temu prazniku odpovedati, da bodo rajši mislili na delo in da bodo delali. Kaj bolj zabavnega na račun Italijanov bi si še Dante ne mogel izmisliti.

K. H.

■ V Rim je prišel poljski primas Wyszyński, ki ga je nato sprejel papež Pavel VI. v zasebno audienco, o kateri se ni zvedelo ničesar. Gotovo sta razpravljala tudi o odstopu, ki ga je ponudil Wyszyński, ki je preteklega avgusta dopolnil 75 let življenja.

■ Skof iz Isernie je suspendiral »a divinis« (tj. prepovedal maševanje in delitev zakramentov) duhovnika Olinda Del Donno, ker se ni hotel odpovedati poslanskega mestu, ki ga je dosegel na zadnjih parlamentarnih volitvah na listi MSI. Del Donno je svoj čas pripadal salezijanskemu redu in bil vojaški kaplan, zadnje čase pa zaposlen v Rimu na ministrstvu za šolstvo.

■ Oprečniški nadškof Lefebvre je preteklo nedeljo nastopil v Friedrichshafnu v Zah. Nemčiji, tam opravil pred kakimi deset tisoč pristaši sv. mašo v latinščini in starem obredu ter v eno uro in pol dolgemu govoru napadel sedanjo hierarhijo s papežem Pavlom VI. na čelu.

Občni zbor tržaške Slovenske skupnosti

V soboto 23. in v nedeljo 24. oktobra je imela Slovenska skupnost v Trstu svoj redni občni zbor. Zasedanje je potekalo v strankinih prostorih v ul. Machiavelli in se ga je tako v soboto popoldne kot v nedeljo dopoldne in popoldne udeležilo lepo število članov, aktivistov in podpisnikov volivnih list.

Začetnemu zasedanju so prisostvovali tudi zastopniki tiska, radija ter televizijske agencije Alpe-Adria in predstavniki glavnih strank ustavnega loka: Boris Iskra za PCI, Branko Pahor in D. Jagodic za PSI, Bruno Richetti za DC. V imenu delegacije Slovenske skupnosti z Goriškega je pozdravil prof. Andrej Bratuž, ki je zaželel občnemu zboru bratske organizacije plodno delo. V delegaciji so bili še politični tajnik dr. Damjan Paulin, Marjan in Ciril Terpin ter predsednik deželne Slovenske skupnosti M. Spacapan.

Občni zbor je začel in vodil v imenu predsedstva občnega zbora inž. Milan Sosič. Najprej je predsednik sveta SSK dr. Z. Harej podal pregled dvehletnega delovanja sveta kot osrednjega strankinega organa, ki se je redno sestajal in po preudarnem razpravljanju sprejemal važne odločitve v zvezi s stališči stranke do raznih problemov in njenih zunanjih nastopov.

Politični tajnik dr. Dolhar je podal izčrpen prikaz problemov in delovanja politične in organizacijske narave, s katerimi se je morala spopadati SSK v tem zadnjem obdobju. Posebej se je zaustavil pri vprašanju političnega prostora SSK kot edine samostojne politične organizacije slovenske narodne manjšine v deželi s posebnim ozirom na dejansko sporazumevanje med velikima strankama DC in PCI po nujni in logiki tako imenovanega »zgodovinskega kompromisa« ter v luči nove stvarnosti, ki jo za manjšino ustvarja sporazum v Osimu.

Deželni tajnik dr. Štoka je v svojem posegu nakazal najvažnejše naloge, pred katerimi stoji danes celotna slovenska manjšina, pokrajinski svetovalec Bojan Brezigar pa je orisal kritično politično stanje na tržaški provinci.

RAZPRAVA O STATUTU IN POROČILIH

Po glavnih poročilih se je začela notranja razprava o vprašanih dnevnega reda. Najprej so bili na vrsti nekateri popravki k strankinemu statutu in pravilniku, ki so bili po živahni in utemeljeni razpravi tudi v glavnem izglasovani kot npr. razširitev izvršnega sveta od pet na sedem članov ter status polnopravnih članov sveta. Ker pa je nujno potrebno globalno pregledati statut ter ga vskladiti s statutom deželne SSK in izdelati statut za krajevne sekcije, je v ta namen občni zbor imenoval strokovno komisijo, ki jo sestavljajo: Drago Štoka, Matej Poštovan, Josip Škerk, Drago Legiša, Alojz Tul, Aleš Lokar, Marij Maver ter ji poveril nalogo, naj do določenega roka izdelata ustrezne predloge.

V nedeljo dopoldne in popoldne je bila razprava o političnih smernicah novim obnovljenim strankinim organom, v katero so posegli številni prisotni ter s svojimi predlogi in priporočili pripomogli, da je bilo celotno razpravljane dovolj izčrpno, vsestransko raznoliko, odgovorno in mestoma

tudi živahno. Posebno razveseljivo je dejstvo, da so v razpravo aktivno posegli nekateri predstavniki mladih in tako konstruktivno doprinesli k uspešnemu poteku in k plodnim zaključkom občnega zbora.

Občni zbor je namreč ob zaključku izglasoval poleg notranjih smernic za delovanje stranke v prihodnjem obdobju še tri druge resolucije o najbolj aktualnih in perečih vprašanih, ki v tem trenutku vznemirjajo naše ljudi, to je o negativnih straneh reforme slovenske radijske postaje Trst A, o solidarnosti koroškim Slovincem v njihovem boju proti posebnemu preštevanju ter o stališču do sporazuma v Osimu. Te resolucije objavljamo na drugem mestu.

NOVA SESTAVA SVETA

Za obnovev sveta SSK je bila predložena ena sama odprta lista. Svet sestavljajo tako člani »de jure« kot samo izvoljeni člani. Polnopravni člani že po statutu so načelniki svetovalskih skupin, deželni in pokrajinski svetovalec ter tajniki krajevnih sekcij. Tako bodo novi svet sestavljali: Drago

Štoka, Bojan Brezigar, Rafko Dolhar, Antek Terčon, Alojz Tul, Vladimir Rebula, Karlo Guštin, Martin Breclj, Milko Sedmak, Valter Gomizelj, Marjan Bajc, Marija Breclj, Ninko Černic, Boris Čok, Boris Gombač, Zorko Harej, Ivo Jevnikar, Aleš Lokar, Marij Maver, Silvester Metlika, Franc Mljač, Sergij Pahor, Marjan Pertot, Glavko Petaros, Matejka Peterlin, Marinka Piščanc, Saša Rudolf, Nadja Sosič, Maks Šah, Aldo Stefančič, Vladimir Vremec in Orlando Zbogar. Poleg teh sta po statutu še dve mesti rezervirani za tajnika dveh že ustanovljenih krajevnih sekcij. V predsedstvo občnega zbora so pa bili izvoljeni Teofil Simčič, Milan Sosič in Stanko Kosmina.

Kot razvidno se je novi svet SSK dopolnil z nekaterimi novimi in mladimi silami, kar je dobro poročstvo za nadaljnje uspešno in učinkovito delovanje slovenske manjšine na političnem polju, kjer se prvenstveno oblikuje in odloča o najvažnejših vprašanih, ki nas zadevajo bodisi kot državljane bodisi in posebno pa še kot pripadnike slovenske narodnostne skupnosti.

Tri resolucije o najbolj perečih vprašanih

O SPORAZUMU V OSIMU

Občni zbor Slovenske skupnosti, zbran v Trstu 24. oktobra 1976, pred skorajšnjo ratifikacijo Osimskega sporazuma o dokončni ureditvi italijansko-jugoslovanske meje z zadovoljstvom ugotavlja, da ta sporazum rešuje vsa sporna in odprta vprašanja med obema državama, kar predstavlja nedvomno pomemben korak k nadaljnjemu zblizovanju med Italijo in ugotavlja;

obžaluje, da manjšini, ki je predmet soodloča o svoji usodi, kar bi bilo nujno predvsem pri sestavi ratifikacijskega zakona, ki v nasprotju z dosedanjimi zagotovili, sploh ne omenja slovenske manjšine; z ogorčenjem pa obsoja spremeno besedilo ministra Forlanija k ratifikacijskemu zakonu, ki predvideva le ohranitev dosedanjih zaščitnih norm za slovensko manjšino na Tržaškem, ne predvideva pa razširitve zaščitnih norm za goriške Slovence, niti ne njihove raztegnitve na celotno slovensko prebivalstvo v deželi Furlaniji-Jul. krajini; z veliko zaskrbljenostjo tudi gleda na predvidene načine realizacije industrijske proste cone na Krasu, ki ne jamčijo omejitve ozemeljske škode in narodnostne celovitosti vzhodnokraškega področja tržaške občine.

OB REFORMI RADIJSKE POSTAJE TRST A

Slovenska skupnost v Trstu je na svojem občnem zboru dne 24. oktobra 1976 razpravljala tudi o reformi radija Trst A in pri tem ugotovila, da ta reforma poleg nekaterih pozitivnih plati vsebuje tudi negativne. Med slednje prav gotovo sodi sklep ravnateljstva tržaškega sedeža Italijanske radijske in televizijske družbe, da se oddaje slovenske radijske postaje prenehajo ob 19.30. Občni zbor je ugotovil, da zaradi tega sklepa večina slovenskih delovnih ljudi v večernih urah sploh ne more slišati slovenske besede po radiu, tako da je prisiljena poslušati italijanski radio ali televizijo.

Zato občni zbor odločno protestira proti že omenjenemu sklepu, ki dejansko pripeva k asimilaciji slovenske narodne skupnosti v Italijo in zahteva, naj se čas oddaj na radiu Trst A primerno podaljša, tako da bo ta javna ustanova lahko v svoji pol-

ni avtonomiji in pluralističnem gledanju povsem izvrševala svoje poslanstvo med slovensko narodno skupnostjo.

Občni zbor SSK končno zahteva, naj se čimprej izvede državni zakon o reformi radija in televizije, ki v svojem 17. členu predvideva ustanovitev televizijskih oddaj v slovenskem jeziku na področju dežele Furlanije-Juljske krajine.

PROTI POSEBNEMU PREŠTEVANJU KOROŠKIH SLOVENCEV

Občni zbor Slovenske skupnosti v Trstu je dne 24. oktobra 1976 na svojem zasedanju v zvezi z bližnjim preštevanjem koroških Slovencev s strani avstrijskih oblasti soglasno sprejel resolucijo, ki pravi:

Dne 14. novembra 1976 bo v Avstriji izvedeno ljudsko štetje posebne vrste, to je ugotavljanje manjšin. Tako ugotavljanje nasprotuje duhu in črki člena 7 državne pogodbe iz leta 1955, kjer pravice koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov niso vezane na njihovo število moč. Takšno ugotavljanje pa nasprotuje tudi duhu raznih mednarodnih sporazumov, zlasti helsinški listini ter osnovnim narodnostnim in človečanskim pravicam. Koroški Slovenci niso številke, so narodna skupnost, ki hoče imeti svoje narodne, jezikovne in gospodarske pravice ter hoče živeti v miru in enakopravnosti na svoji zemlji.

Zato občni zbor SSK obsoja avstrijske stranke, tj. socialistično stranko, Ljudsko stranko ter svobodnjaško stranko, ki so skupaj z nacističnim Heimatdienstom sklenile izvesti omenjeno preštevanje; zahteva, da Jugoslavija — kot sopolnišnica mednarodne pogodbe iz leta 1955 — sproži na mednarodnih forumih vse možne postopke proti takemu krivičnemu in protizgodovinskemu narodnostnemu štetju;

izraža koroškim Slovincem vso svojo solidarnost v težkem skupnem boju proti naklepom avstrijskih oblasti in bodri koroške Slovence, naj v teh težkih dneh, ki so tako važni za bodoči razvoj slovenskega naroda na Koroškem, dokažejo Avstriji, Evropi in vsemu svetu, da narodnostnim skupnostim ne gre dajati pravic na podlagi njih številčnih moči, ampak na podlagi njihove zgodovinske, kulturne in etnične danosti, pa naj gre pri tem za velike ali manjše narode.

Prvič brevir v slovenščini

Te dni je v Ljubljani izšel »Bogoslužni molitvenik«. Odkriva nam molitveno bogoslužje Cerkve, doslej dostopno bolj redovnikom in duhovnikom, a še tem zaradi latinščine tu in tam bolj malo razumljivo.

Iz časov sv. Cirila in Metoda se je ohranil izraz »časoslov« in pomeni molitev, ki je namenjena posvečevanju raznih delov dneva in leta. Vendar je nam bliže izraz »brevir«, kar pomeni molitev, ki so jo skrajšali. Nekateri so ji rekli tudi duhovne »dnevne«. Toda eden ali drugi izraz premalo pove, da gre tu v resnici za pravo »molitveno bogoslužje Cerkve«.

Ze prve krščanske skupnosti so redno tudi nekaj skupno molile. O tem beremo npr. v Apostolskih delih. Zavest pomembnosti in potrebe javne in skupne molitve se je v nadaljnjih stoletjih ohranjala. Iz te zavesti so nastale molitvene skupnosti okoli škofov po mestih, pa tudi v raznih redovniških cerkvah. Ljudje so radi hodili poslušati kanonike ali korarje, ki so opravljali molitveno bogoslužje. Po nekaterih opatijah so to božjo službo zelo skrbno pripravljali in razne dele tudi peli.

V dobi katoliške preneve po nastopu protestantstva so to molitve poenostili in skrajšali. Papež Pij V. je izdal »Rimski brevir«. Pozneje so ga še prilagajali in spreminjali. Po cerkvah smo imeli še pred desetletji latinske večernice, od katerih je pa ostalo do danes le še ime. Spodrinile so jih ljudstvu bolj umljive molitve — litanije, ki zlasti pete zelo pritegnejo srca.

ODSLEJ TUDI LAISKA MOLITEV

Na zadnjem koncilu so škofje sklenili, da je treba to molitveno bogoslužje vrniti vsem vernikom. Izdajo naj se povsod knjige v zanj razumljivem jeziku. Molitve naj bodo dostopne vsem stanovom, kajti to je namreč »molitev celotnega božjega ljudstva«, vse krščanske skupnosti. Duhovniki in redovniki jo sicer obvezno molijo, toda opravljajo to molitev v imenu vseh vernikov. Postane nam »vir pobožnosti in hrana za osebno molitve«.

Izid »Bogoslužnega molitvenika« je torej omogočil, da človek, ki ima več časa, poleg gledanja televizije vzame v roke knjigo

molitev in iz nje moli prav za tisti dan primerne molitve in se tako pridruži molitvi duhovnikov, redovnikov in redovnic pri nas in po vsem svetu.

Zdaj bodo tudi pri nas lahko nastale skupine vernikov, ki se zberejo k skupni molitvi Cerkve v zavesti, da »kjer sta zbrana dva ali trije v Jezusovem imenu, je on sam med njimi«. Zakaj bi se ne zbrali po hišah dva ali trije upokojeanci in redno opravili za tisti dan kakšno molitveno uro iz brevirja? Za to bogoslužje ni nujno, da je zraven duhovnik. Vendar bodo ponekod v cerkvah, zlasti zvečer, lahko nekateri tudi z duhovnikom opravili nekaj tega bogoslužja.

Iz »Bogoslužnega molitvenika« bo začetnikom najlažje začetni z molitvijo večernic. Po dnevnih opravilih se bodo s temi molitvami združili z vsemi, ki molijo po svetu. Počas bodo brali s premislekom iz molitvenika najprej začetno molitev, potem pesem (himno), nato tri psalme (psalme so peli že v stari zavezi!). Potem je na vrsti kratko berilo iz sv. pisma (nekaj stavkov, ki pa dajo človeku misliti). Misel iz sv. pisma se preljuje v spev z odpevom. Višek molitve je vsakokrat Marijin slavo-spev Moja duša poveljuje Gospoda. Uvede in konča jo posebni odpev. Potem so še prošnje za vse potrebe, podobne onim pri maši. Končamo jih z molitvijo očenaša in s sklepno molitvijo za vsak dan posebno.

S to molitvijo se bomo še tesneje združevali v občestvo »ene, svete, katoliške in apostolske Cerkve«, Kristusove družbe, ki potuje skoz to življenje proti večnosti. Raznolikost brevirja bo obogatilo naše življenje in hrepenenje po Luči, ki ne zatone, v pričakovanju prihoda Kristusa, ki nam bo »dal milost večne luči«.

Z. R.

Bogoslužni molitvenik ima 1168 strani na bibličnem papirju in je vezan v pravo usnje z zlatim pretiskom. Po 1. novembru stane 550 din. Dobite ga v škofijskih pisarnah v Ljubljani (Ciril Metodov trg 4), v Mariboru (Slomškov trg 19) in v Kopru (Trg revolucije 11).

OD TEDNA DO TEDNA

■ Proces proti prof. Samu Pahorju je bil ponovno odložen in sicer na četrtek 28. oktobra. Pahorjev zagovornik Nerco Battello je namreč zbolel, zaradi česar je prof. Pahor zaprosil za odložitve, na kar je predsednik sodišča tudi pristal.

■ V petek 22. oktobra sta predsedniška kandidata Gerald Ford (republikanec) in Jimmy Carter (demokrat) tretjič in zadnjič pred volitvami, ki bodo 2. novembra, nastopila na ameriški televiziji. Pri tem je Carter podal izjavo, ki so jo nasprotniki močno kritizirali. Dejal je namreč, da v primeru sovjetskega vdora v Jugoslavijo ne bi poslal ameriških čet, da to prepričijo. Da bi popravil neugodni vtis v javnosti zaradi te izjave, je Carter kasneje dejal, da imajo ZDA vsa vojaška in gospodarska sredstva, da Sovjetsko zvezo zadržijo pred takim korakom.

■ ZDA, Francija in Velika Britanija so v Varnostnem svetu z vetom onemogočile, da bi bile sprejete obvezne sankcije zoper Južnoafriško republiko, ker se vlada te države noče umakniti iz nekdanje nemške kolonije Namibije, ki jo upravlja že več desetletij.

■ Poslanski zbornici v Rimu je bil predložen v odobritev sporazum med Italijo in Jugoslavijo, sklenjen v Osimu 10. novembra 1975. Po do sedaj določenem dnevnem redu naj bi se razprava o sporazumu pričela 29. novembra, zaključila pa z ratifikacijo 3. decembra.

■ V Milano je bila v sredo 20. oktobra triurna splošna stavka, ki se je končala z divjanjem levičarskih skrajnežev po središču mesta. Tako so opustošili veleblagovnico UPIM, kjer so se polastili nič koliko zabojev vstekljenih alkoholnih pijač, nadalje so vdrli v farmacevtsko podjetje De Angelis, hudo pretepli na cesti 22-letnega motociklista, pomazali sodno palačo z raznimi gesli ter se znesli nad neko cerkvijo, kjer ima sedež organizacija »Comunione e Liberazione«, ki jo »Primorski dnevniki« v svojem že ustaljenem žargonu označijo za »skrajno konservativno in klerikalno organizacijo«, kajti zadnje čase je za ta časopis vsakdo, ki komunistem zavrača, konservativen in klerikalni.

■ Poslanska zbornica je v glasovi demokristjanov (205) odobrila državni proračun za prihodnje leto, proti pa je bilo 32 poslancev (MSI, radikali, proletarska demokracija). Ostale stranke (211 poslancev), med njimi komunisti, so se glasovanja vzdržali. S tem glasovanjem je bila ponovno izrečena zaupnica Andreottijevi vladi.

■ Na železniški progi Videm-Trbiž je bil 21. oktobra obnovljen promet, vendar zaenkrat le za tovorne vlake. Ti pa vozijo le od 14. do 22. ure. V ostalem se nadaljuje s popravili na progi, ki jo je 15. septembra močni potresni sunek med postajama Carnia in Moggio hudo poškodoval.

■ V komunistični partiji Italije je prišlo do razhajanja v zvezi s sedanjim položajem v državi; predsednik stranke Luigi Longo je za vrnitev v opozicijo, Giorgio Amendola za takojšen vstop v vlado, glavni tajnik stranke Berlinguer pa se zavzema za podporo sedanji vladi, ker tako zahtevajo višji interesi države, od vstopa pa na bi prišlo šele kasneje.

■ V Sežani so ob 50-letnici smrti Srečka Kosovele pred staro šolo svečano odkrili spomenik, pesniku posvečen. Pesnikov lik je orisal pesnik Ciril Zlobec, odkril pa ga je Josip Vidmar. Se vedno pa čaka na svoj spomenik v Ljubljani Ivan Cankar, čeprav se ga praznuje na vseh koncih in krajih ter nateza na socialistično in antiklerikalno kopito.

■ V Jugoslaviji postajajo železniške nesreče že kar tedenski pojav. Tako je prišlo v Lazah pri Planini (proga Postojna-Ljubljana) 21. oktobra do hude nesreče, ki ji je botrovala človeška malomarnost. Uslužbenec na postaji Planina je javil na postajo Rakek prehod tovornega vlaka, ki dejansko sploh še ni dosegel postaje, ker se je zaradi okvare na zavorah ustavil na odprti progi pred postajo. Za njim je pripeljal drugi tovorni vlak, ki ga je na podlagi sporočila iz Planine odpravnik iz Rakeka spustil naprej. Lokomotiva zadnjega vlaka je z vso silo treščila v vagono cisterne pred njo stoječega vlaka ter se popolnoma razbila, pri čemer je izgubil življenje njen strojevodja. Prevrnile so se tri cisterne, iz njih pa je steklo več ton mazuta, ki se je vnel. Priti so morali gasilci, da so obvladali požar.

■ Velikanski požar že teden dni pušči na območju mesta Habarovsk na skrajnem koncu Sibirije. Njegov plen so postali mostovi, tovarne in šole, uničil je električno napeljavno in zavrl železniški promet. Več kot deset tisoč ljudi se bojuje zoper ognjeno pošast.

KRŠČANSKI ZAKONCI — PRIČEVALCI VERE IN KREPOSTI

Vsa verska priprava na zakon, božja beseda, ki se oznanja pri poroki in ves poročni obred imajo namen, da v zaročenih poživijo in poglobijo vero, ki je nenadomestljiv pogoj za vreden prejem zakramenta sv. Duhu. S tem božjim življenjem dajeta zakonca Bogu dolžno čast in postajata iz dneva v dan bolj živ evangelij in njegova pričevalca v svetu, ki ju obdaja.

Pristno krščansko življenje zakoncev, ob pomoči dejanske milosti zakramenta sv. zakona, je velik božji dar za vso versko skupnost, ker oba ustanavljata krščansko družino, s katero postane Cerkve duhovno bolj bogata, saj s krščanskim življenjem zakoncev odkriva, pogloblja in oznanja svetu ljubezen Kristusa do Cerkve in obratno.

Krščanska družina je pa tudi velik dar za narodno in državno skupnost, ker je znamenje altruistične, odgovorne in velikodušne ljubezni, znamenje nerazdružljivosti in zvestobe kljub neštevilnim težavam, ki zadevajo posameznike, družine in večje skupnosti.

V današnji družbi, ki je malo dostopna za pravo ljubezen, krščanski zakonci oznanjajo, da je življenje božji dar, ki ga mnogi skrunijo s tem, da ponižujejo človeško osebo na stopnjo orodja. Odprti so za življenje, ki ga svet vedno bolj prezira zaradi zlorabe spolnosti in uživanjaželjnosti; oznanjajo zvestobo zakonske zveze, ki jo hoče svet zrahljati in nadomestiti le s čutnimi in nagonskimi vezmi.

IZ KANALSKE DOLINE

Birma v Ukvah in v Žabnicah

V nedeljo 17. oktobra so imeli v Ukvah velik praznik. Videmski nadškof Battisti je prišel, da bi birmal 23 otrok iz Ukev in iz Ovcje vasi. Kljub neugodnemu in mrzlemu vremenu je bilo razpoloženje veselo: pred svečano okrašeno cerkvijo in mostom je nadškofa pozdravila domača gasilska četa. Pred pričetkom maše ob 9. uri se je zvišeni gost prijazno zaustavil z domačini, ki so mu izrazili svoje zadovoljstvo, da je prišel mednje.

V nabitno polni cerkvi je gospod nadškof maševal sicer po italijansko, a evangelij je prebral tudi v slovenščini. Tudi med pridigo je bodril slovensko katoliško skupnost, naj še naprej goji svoje stare običaje, svoje jezik in svojo pesem, posebno je bilo to namenjeno mladim birmancem. Pred končnim blagoslovom se je obrnil do domačega pevskega zbora, ki je tisti dan izredno ubrano pel slovenske pesmi, ter pohvalil vse pevce, da dvakrat moli, kdor poje. Vzpodbudil jih je, naj vztrajajo s slovensko pesmijo.

Po cerkvenih slovesnostih se je g. nadškof srečal s pevci in mnogimi domačimi možmi ob skodelici čaja; pozanimal se je, kako je s škodo po potresu, o razmerah, kako živijo, predvsem pa o služnostnih pravicah ter kako gre z učenjem mladine. Ob slovesu so bili vsi prisotni, ki so lahko osebno govorili z nadškofom, navdušeni nad njim, posebno pa še tisti, ki so čutili, da imajo v njem iskrenega prijatelja, ki jim bo vedno stal ob strani v njihovem boju za slovenske pravice in za krščansko sožitje z Italijani.

G. župniku Gorjupu, ki je vse tako lepo poskrbel, predvsem pa pripravil birmance, gre priznanje celotne krščanske skupnosti iz Ukev.

Isti dan ob 11. uri je g. nadškof opravil sv. mašo v Žabnicah, kjer je njegov prednik msgr. Zaffonato ob birmi leta 1958 zavrnil slovensko petje v župni cerkvi. Ko je prebral evangelij tudi v slovenščini, so verniki škofovo dejanje pozdravili s ploskanjem. Msgr. Battisti je v svoji pridigi pozval slovenske župljane, naj skrbno čuvajo svoj jezik in navade kot dragoceno dediščino. Omenil je tudi, da mu zelo ugaja slovensko petje in to dokazal s tem, da je skupaj z verniki zapel »Lepa si lepa si, roza Marija«.

Letošnji pridelek žita v Jugoslaviji

Jugoslovanski pridelek žitaric znaša letos 5.980.000 ton, kar je za 36 odst. več kot lani. Pridelek pa je še vedno nižji od rekordnega leta 1974, ko je Jugoslavija pridelala 6.300.000 ton žita. To je bilo tudi edino povojno leto, ko je pridelek zadoščal potrebam. Potrošnja kruha je namreč zelo močna in Jugoslavija letno potrebuje za kritje lastnih potreb nekaj več kot šest milijonov ton žita. Kar manjka, Jugoslavija uvozi v glavnem iz ZDA in Kanade.

Bralci pišejo

Reforma RAI-a in Radia Trst A

Mislím, da zamejski Slovenci vse premalo pišejo v časopise o javnih zadevah, ki se nas tičejo. Zaradi tega prosim, če bi objavili nekaj pripomb, katere sem slišal med radijskimi poslušalci o tako imenovani reformi RAI-a in Radia Trst A.

Pozitivno je vsekakor dejstvo, da postaja Trst A zdaj oddaja neprekinjeno od 7. ure do 19.30. Prav tako je pozitivna uvedba posebnege časa za nastopanje slovenskih organizacij na radiu, čeprav ta pravica še ni uveljavljena.

Proti tej pozitivnosti se postavljajo obsežna negativna dejstva: zapiranje postaje ob 19.30 ter prestavitve na razne nemogoče ure nekaterih najbolj poslušanih oddaj, kot so na primer Glasba po željah, Verska oddaja, Mladinska oddaja ter tudi glavna

poročila ob 12.45 in ob 19. uri. Ignoranca ali nalašč?

Glavna negativnost je zapiranje postaje že ob 19.30. Vsi izgovori za tako zgodnje zapiranje so privlačeni za lase, ker ne gre za tehnični ukrep, marveč za politični ukrep proti slovenski manjšini v Italiji. Slovenski poslušalci so po 19.30 brez alternative ter so nasilno preusmerjeni na italijansko televizijo, kar vzbuja sum po prizadevanju za nacionalno asimilacijo. Koprška televizija ni nikako nadomestilo, ker tudi ona oddaja v italijanski.

Oddaje Radia Trst A je zaradi tega treba zvečer podaljšati. Govori se o finančnih težavah, toda zakaj potem RAI razmetava milijone in milijarde za nepotrebne nagrade, za nepomembne televizijske oddaje ter za visoke plače vedno bolj številnih direktorjev, ki rastejo kot gobe po dežju ne zaradi pluralizma ali demokracije, marveč zaradi politične lotizacije, to je zaradi delitve stoškovov med pripadnike glavnih italijanskih strank.

Slovenci imamo pravico do radia in televizije kot Južni Tirolici, a ti imajo zvečer več ur televizijskih oddaj in kljub temu prenehajo z radijskimi oddajami šele ob 22. uri.

Vsaj dokler Slovenci v Italiji nimamo lastne televizije, si dovolim opozoriti na naslednji predlog, katerega sem slišal med radijskimi poslušalci: dopoldne večina ljudi ne posluša radia, ker so delavci v službi, a gospodinjice so po nakupih in študentje v šoli. Zaradi tega naj se prekinjejo oddaje ob 8.30 do 11.30 ter se podaljšajo od 19.30 do 22.30. Radio Trst A ima namreč največ poslušalcev, kar se je mogoče prebricati v pogovorih z njimi, od 7. do 8., nato od 13. do 14. ter končno od 20. do 21. ure.

Mislím, da bi bila koristna razprava v slovenski javnosti o tem minimalnem predlogu, kajti maksimalna zahteva ostajajo neprekinjene oddaje od 7. do 23. ure. Hvala za gostoljubnost.

A. B.

UTRIP CERKVE

● Na evharističnem kongresu v ZDA je kardinal König govoril nemškimi vernikom iz ZDA in Evrope o propadanju krščanskih narodov. Med drugim je dejal: »Svet bi moral biti danes dozorel, da bi bil kos položaju današnje družbe; žal pa temu ni tako. Krivda je pri tako imenovanih krščanskih narodih, saj so oni imeli do nedavnega ves svet pod seboj, ko so ga kolonizirali in »pokristjanjevali«. Danes razdvaja ves svet globok jarek, ki deli svet v bogate in revne narode; teroristi pa podžigajo ogenj, ki je postal nered, kateri vsakega opoče, če se mu približa.« Posebej je nadškof govoril o poostreni kontroli rojstev. Protispočetne tablete ne bodo rešile sveta. Prisiljena kontrola rojstev ne bo spremenila usode sveta. Svet ne bo rešen po zgolj tehniki in organizaciji; potrebuje spremenjenja vesti. Da bo svet preživel sedanjo krizo, potrebuje več idealizma in manj materializma, več strahu božjega in manj samoljubja.

● Predstavniki ameriških katoliških škofov so se eno uro pogovarjali s predsednikom Fordom. Vprašali so ga, kakšno je njegovo mnenje o ameriškem zakonu, ki dovoljuje v prvih 12 tednih prekinitev nosečnosti. Katoliški škofje se trudijo, da bi prišlo do preklica tega zakona. Ford je odvrnil, da zagovarja, naj o tem problemu odločajo posamezne ameriške zvezne države. Seveda škofov predsednikov odgovor ni zadovoljil.

● V Parizu v latinski četrti je cerkev sv. Jakoba odprta vso noč. Ob orglah se vrstijo skozi vse nočne ure nadarjeni glasbeniki, ki predvajajo razne skladbe, Bogu v čast, sebi v veselje, bližnjemu v razvedrilo. Marsikoga, ki gre mimo razsvetljene cerkve, ta glasba tako pritegne, da vstopi. Eden posluša, drugi razmišlja, tretji začne spet moliti. Tako je ta glasba nevsiljiv apostolat, ki rodi tihe in neopazne sadove.

»Mladika« št. 8

Pred dnevi je v Trstu izšla 8. številka »Mladike«. Ze ob prvem, bežnem pregledu je bralcu jasno, da gre za revijo, ki ima na sebi pečat resnosti in domače priljubljenosti. Gre za revijo, ki prestopa meje neke kulturne preprostosti in lahkotne vabe. »Mladika« je revija, ki bralca priklene in obveže za nadaljnje razmotrivanje. Gre za revijo, ki se jo izplača prebrati, od »Pisem« na prvi strani platnic do zadnje strani, kjer so vklesana imena podpornikov, ki še nekaj dajo na dobro besedo in pošten slovenski tisk.

O letošnji »Dragi« je bilo že precej napisanega, a uvodnik v tej številki Mladike je le nekaj več kot navadno poročilo, je program našega slovenstva, je duhovna oporoka svobodno mislečih ljudi, ki na tem zamejskem prepihu iščejo resnico na tihih svobode in ki z odgovornostjo želijo »nadaljevati s poslanstvom, ki se je porodilo iz potrebe, idealizma in ljubezni do slovenstva«. Se na prvih straneh dobimo poročilo o poteku študijskih dni na Opčinah. V isto témo se vključuje tudi »Čuk na obelisku«.

Prijetno je branje sicer kratke novele »Trenetar Joža« izpod peresa Tea Durnika, ki letos že drugič navdušeno kramlja o naših gorah in njenih lepota, o naših ljudeh in o žuboreči Soči, pa o smoli smrekovih gozdov in o skrivnostih življenja. V noveli je svežina in resnoba, pa mehko in toplina. Svoje prispevke sta poslala tudi lirska ustvarjalca Milena Merlak in Vladimír Kos.

O vlogi slovenskih skavtov in o njihovi organizaciji je v reviji tudi kratka beseda, mogoče prekratka, čeprav je v članku nartpano mnogo idej in vprašanj, o katerih bi bilo potrebno vseskozi diskutirati.

Članek o vzhodnonemškem »čudežu« je zanimiv ne samo za športnike, ampak tudi za vse, ki imajo opravka z našo mladino. Še posebno se bralec zamisli ob koncu sestavka, ki ga je pripravil Ivan Peterlin. O problemih naše šole in o novostih, ki jih bo nova vlada uvedla na šolskem področju, razpravlja prof. Maks Sah.

Mladika je revija, ki nam prinaša pogostokrat tudi poročila in novice o delovanju Slovencev izven naših meja; na njenih straneh lahko zasledimo marsikatero novico, ki bo za našo zgodovino prav gotovo še dragocena. »Slovenski polednevnik« nam poroča npr. o Slovencih v Avstraliji, o tamkajšnjih slovenskih društvih in revijah. Je mogoče bilo komu znano, da je

zvezna država Victoria dovolila, da se vpeleje slovenski jezik kot učni predmet v tri srednje šole? Tu, v Italiji, kjer nas je le nekaj več kot v Avstraliji, pa tega verjetno ne bomo dočakali.

Saša Martelanc se je v svojem prispevku spomnil pok. prof. Mihaela Kobala, sina »svetovnega popotnika« Andreja Kobala, človeka, ki si je bil zaslužil na svojem znanstvenem področju ugled velikega strokovnjaka.

Prof. Martin Jevnikar je predstavil slovenski Vestnik-Noticiero, ki izhaja v Argentini, v svoji »Zamejski in zdovski literaturi« pa je tokrat obdelal trbiškega rojaka dr. Rafka Dolharja in njegove leposlovne izdelke.

V »Anteni« je precej novic, ki se nanašajo na naše prosvetno življenje, v rubriki »Pod črto« pa je govor o reformi slovenskih oddaj tržaškega radia.

Kako v tem današnjem svetu lahko še pišemo o materinstvu in o ljubezni, nam dokazuje kratka zapisa v rubriki »Za sodobne žene in dekleta«, pa tudi o tem, kako reklamno sporočilo lahko učinkuje na kupca.

Za našo narodno skupnost je nadve zanimiva razprava Iva Jevnikarja pod naslovom »Drobci iz manjšinskega sveta«. Gre v bistvu za dokumente oziroma publikacije o manjšinskih vprašanjih. Za nas je recimo zanimiva revija »Minoranze«, ki izhaja v Milanu in v kateri bi mi Slovenci lahko tudi imeli kaj besede, da ne bodo vedno o nas pisali le drugi. Pa tudi tisti nemški publikaciji bi lahko kaj odgovorili, saj bi ne škodilo, ko bi kdaj komu nekoliko osvetlili naš položaj. Na primer bi ne bilo odveč, če bi rekli, da ni slovenščina v Italiji deželni uradni jezik; prelepo bi bilo, če bi to odgovarjalo resnici.

Lev Detela je prispeval oceno knjižne izdaje Kosovelovih Integralov, ki so izšli v Münchnu ob začetku letošnjega leta v nemškem prevodu in oceno mednarodne revije Pannonia, ki prinaša prispevke o slovenski literaturi na Koroškem. Slovenska prisotnost se le počasi pojavlja v srednjeevropskem kulturnem svetu.

Od »Pisem« je v tej številki Mladike zlasti obvezujoče prvo, ki nas spominja na potrebe in težave naših ljudi, ki jih je hudo prizadel letošnji potres; drugo pisno obravnava pisanje »Gospodarstva« in še tudi pojem, ki mu pravimo svoboda.

A. Z.

Druga seja konzulte za slovenska vprašanja

V sredo 20. oktobra je bila na županstvu druga redna seja konzulte za slovenska vprašanja v občini Gorica. Po branju in odobritvi zapisnika prejšnje seje je predsednik Emil Valentinčič poročal o sestanku, ki ga je imel skupno s podpredsednikom konzulte dr. Primožem pri goriskem županu De Simoneju in odborniku Cefarinu. Zupan je zagotovil, da bo konzulta dobila v občinski palači sedež za sestanke in stike z občinstvom.

Problem zapisnikarja je bil začasno rešen, ker je to službo sprejel prof. Lucijan Droje; sicer pa bo občinska uprava v kratkem razpisala natečaj, po katerem bo sprejet v službo funkcionar, ki bo zagotovil redno upravljanje in bo tudi vršil funkcijo prevajalca na goriški občini.

Na sestanku sta predstavnika konzulte predložila županu še vrsto problemov, ki jih bo morala občinska uprava rešiti. Govor je potekal o finansiranju slovenskim kulturnim ustanovam, o stikih z novogoriško občino, o prisotnosti slovenskih društev v bazenu in o možnosti preverjanja problemov, ki se neposredno tičejo naše narodne skupnosti.

Glavna točka dnevnega reda je bila razprava o šolskih vprašanjih. Član komisije prof. Lojzka Bratuž je poročala o glavnih točkah, ki jih je sestavila komisija za šolstvo. Razvila se je razprava o lokaciji in o načrtih za gradnjo slovenskih šol v mestu. Vsi člani so posegli v diskusijo in osvetlili ta problem z vseh vidikov. Arhitekt Jože Čej je prikazal problem gradnje naših šol z ozirom na regulacijski načrt in poudaril, da je predvsem potreben popoln pregled o urbanističnih načrtih in o variantah, ki jih pripravljata inž. Costa iz Trsta.

Ker je ta problem trenutno najbolj pereč in se ni debata izžepala, je bilo ob koncu sklenjeno, da se bo morala konzulta s tem problemom čimprej ponovno spoprijeti in izdelati svoj načrt za slovenske šole. V tem smislu je bil tudi sprejet sklep, da bo konzulta organizirala širši poveset, na katerega bi povabili vse politične, šolske in kulturne organizacije, da bi problem predebatirali v širšem in javnem obsegu ter da bi bila tako vsa slovenska javnost prisotna pri teh važnih odločitvah.

★

Z GORIŠKEGA

Resolucija gorških dijakov klasičnega liceja

Dijaki klasičnega liceja »Primož Trubar« s slovenskim učnim jezikom v Gorici, zbrani na dijaškem zborovanju, so sprejeli naslednjo resolucijo glede razvoja dogodkov na Koroškem:

Izražamo svoje ogorčenje nad nezaslišano odločitvijo dunajske vlade, da trmasto vztraja pri izvedbi preštevanja manjšin, kljub temu, da s tem odkrito ogroža obstoj slovenske narodne manjšine na Koroškem (in hrvaške na Gradiškem), in da ta ukrep pomeni bodisi kršitev jugoslovansko-avstrijske mirovne pogodbe bodisi zavračanje sklepov helsinške konference, ki jih je sprejela in potrdila tudi Avstrija.

Temu poskusu narodnega genocida, tudi če ne več fizičnega, kot se je godilo v obdobju med obema svetovnjima vojnima,

se morajo upreti vse demokratične sile, še posebno pa mi, pripadniki slovenske narodne manjšine v Italiji, ki smo zaradi svojega posebnega položaja toliko bližnji koroškim bratom.

Zato podpiramo odločitev koroških Slovencev, da bodo bojkotirali preštevanje manjšine, in upamo, da bodo uspeli pri svojih zahtevah po priznanju vseh pravic, ki jim grejo kot ljudem in kot posebni narodni skupini, za katere obstoj jamči mednarodna pogodba.

Slovenske šole na Goriškem

Na vse slovenske šole na Goriškem, od otroških vrtcev do višjih srednjih šol je letos vpisanih 1.379 otrok, učencev in dijakov, kar je 68 več kot lani.

Otroške vrtce, ki jih je deset, bo obiskovalo 328 dečkov in deklic. Več je letos otrok v Podgori, Standrežu in Doberdolu, manj pa v samem goriskem mestu. Občinski so vrtci v Gorici in Steverjanu, ostale pa vzdržuje ONAIRC. V vrtcu v

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Slovo od župnika v Jamljah

Preteklo nedeljo 24. oktobra se je farno občestvo v Jamljah poslovilo pri sv. maši od svojega župnika g. Bernarda Spacapan, ki se je te dni preselil v Gorico, kjer bo vršil službo stolnega vikarja.

Po maši je zastopnik jamejskih vernikov izrekel odhajajočemu župniku v slovo sledeče besede:

Trenutki slovesa človeka zbegajo, zlasti če gre za osebo kot ste vi, dragi gospod župnik. Nismo zmogni, da bi z besedo uokvirili vse bogato delovanje, ki smo ga bili deležni v času vašega plodovitega dušnega pastirstva med nami.

Nočemo biti kronisti vašega dela. Raje se hočemo Gospodu Bogu zahvaliti, da smo vas imeli kot enega najbolj zvestih božjih služabnikov toliko časa v naši sredi. Odlikovali ste se z izredno ljubeznijo in silno potrpežljivostjo. Vaše srce je bilo vedno polno gorečih želja. Vaša dušnopastirska vnema je bila izredna, vedno usmerjena, da nas osrečujete in bodrite s tolažbo.

Zlasti pa ste bili veliki v prenašanju svoje bolezni, ki vam ni dovoljevala, da bi mogli uresničiti del svojih duhovniških načrtov in želja. Pustili ste nam svetel zgled sprejemanja božje volje. To je postal sedaj vaš testament. Ob spominu na vas bo tudi nam lažje prenašati preizkušnje življenja. V njih bomo iskali globoki krščanski smisel.

Izpolnili ste svoje poslanstvo med nami. Zato čutimo kot ljudje, še bolj pa kot verniki veliko radost v svojih srcih, da smo imeli med seboj božjega služabnika, ki nam je dal vse najboljše, kar je v sebi imel in nam danes ob slovesu zapušča tudi obnovljeni božji hram.

Ostanite združeni z nami po molitvi in spominih še naprej! Tudi mi bomo enako ravnali. Bog z vami in stoterno naj vam vse povrne!

Častitljiv življenjski jubilej

21. oktobra je dopolnila 80 let življenja Uršula Pavlin, ki je dolgo vrsto let s se-

je več let deloval tudi msgr. Kerec. Skof Versiglia in njegov spremljevalec na misijskih potih, duhovnik Caravario, sta padla kot žrtvi protiverškega fanatizma, ko sta branila skupino kitajskih krščanskih deklet pred nasiljem piratov. (Danes sta oba na tem, da bosta v doglednem času kot mučenca razglašena za blažena.) Če se prav spominjam, je msgr. Kerec v tistih letih (okoli 1930) mnogo pisal o piratih ali razbojnikih, kot jih je imenoval. Za temi razbojniki se je že takrat skrivala komunistična gverila.

V Kvantungu je bila pozneje poražena Maocetungova vojska in se je začela pomikati proti Tibetu. Ustavila se je blizu Kunminga. Takrat smo govorili o Kunmingčanu Čute-ju, ki je bilo drugo ime za Maocetunga. Gotovo imate pisma, v katerih vam je msgr. Kerec, okrog leta 1935, o tem pripovedoval.

V filmu sem zasledoval Maocetungovo vojsko, kako se je umikala na ozemlje čautunškega misijona msgr. Kereca. Marširali so po cesti, ki jo je tudi msgr. Kerec večkrat prehodil ali prejezdil. Razen s pravimi pirati se je tamkaj srečeval tudi z Maocetungovimi oddelki, ki so tam ostali, medtem ko je glavnina nadaljevala svoj »dolgi marš« proti severu. Le-ti so vedno močnejši in močnejše posegali v so-

Gorici, ul. Forte del Bosco (bivši ul. Croce) jih je 29, v Gorici, ul. Vittorio Veneto (bivši ul. Randaccio) 33, v Gorici ul. Torriani 26, v Pevmi 25, v Podgori 27, v Standrežu 35, v Steverjanu 34, v Sovodnjah 30, v Rupi 30, v Doberdolu 59.

Osnovne šole na Goriškem obiskuje 553 otrok, tj. dva manj kot lani. V Gorici, ul. Croce so 103, v ul. Vittorio Veneto (Randaccio) 65, v Standrežu 57, v Podgori 18, v Pevmi 31, v Stmavru 5, v Steverjanu 48, v Plešivem 9, v Skrljevem 1, v Sovodnjah 56, v Rupi 39, na Vrhu 15, v Jamljah-Dolu 30 ter v Doberdolu 56.

Na srednje šole v Gorici je letos vpisanih 498 dijakov (lani 440). Nižja srednja šola »Ivan Trinko« jih ima letos 306 in sicer v prvem razredu 124, v drugem 95, v tretjem 87. Klasična gimnazija-licej šteje 59 dijakov: 4. gimnazija 11, 5. gimnazija 12, prvi licej 15, drugi 11 in tretji 10. Na učiteljsku »Simon Gregorčič« je dijakov 77 (1. razred 27, drugi 10, tretji 16, četrti 4). Tečaj za otroške vrtarice je letos postal popoln, tj. trileten. V prvem razredu je 7 dijakinj, v drugem 4, v tretjem 9. Trgovska šola ima letos spet 5 razredov, skupaj 56 dijakov; 15 jih je v prvem, 15 v drugem, 8 v tretjem, 12 v četrtem in 6 v petem razredu.

stro Angelo vodila znano gostilno »Pri Pavlinu« v Drevoredu 20. sept. 138, katero sedaj z velikim uspehom upravlja Vid Primožič, njen daljni sorodnik.

Rodila se je na Oslavju v družini gostilničarja Ivana Pavlina. Tudi sama se je oprijela gostinstva in ga vršila, dokler so ji dovoljevale telesne sile. V času begunstva med prvo svetovno vojno se je v Ljubljani izučila za kuharico in se leta 1920 vrnila s starši v Gorico, kjer je na sedanjem mestu zrasla hiša z gostilno, ki edina v samem mestu nosi enakovredno velik napis Trattoria-Gostilna.

Gostilna pri Pavlinu je bila ves čas med obema vojnama shajališče Slovencev, v njej so se zbirali člani TIGR-a, raznih slovenskih organizacij in društev, med zadnjo vojno pripadniki OF. Leta 1942 so oblasti za eno leto lokal zaprle, češ da se v njej govori »tuj jezik«, brata Milana in Josipa pa zaprle. Tudi prva leta po zadnji vojni je bila gostilna premožljivo prenašatelem iz fašističnih in nacionalističnih vrst trn v peti in so jo štirikrat poškodovali z odmetom ročnih bomb.

Teža let je nagnila jubilatko, da je leta 1971 skupaj z Angelo gostilno izročila v mlajše roke, toda pojem gostilne pri Pavlinu je ostal isti od prej: to je zbirališče Slovencev, ki v lepem sožitju z drugim narodom najdejo v njej skrbno potrpežbo, okusno in izdatno hrano, domačo kapljico in so deležni prijetne družabnosti.

Toda Uršula Pavlin ni ostala zvesta samo slovenstvu, temveč tudi veri svojih očetov. Vedno je dajala zgled izpolnjevanja verskih dolžnosti, podpirala razne cerkvene akcije; dajala v dobre namene ter se s sestro udeleževala raznih tržaško-goriških romanj ter bila vedno prisotna na ekumenskih potovanjih, ki jih organizira ACM.

Zato smo njenega življenjskega jubileja veseli vsi, ki jo poznamo. Želimo ji, da bi svojim 80 letom dodala še vrsto novih let, še naprej romala z nami, končno pa pririmala v tisto onstransko domovino, v katero je vedno verovala in upala. - jk

Misijonska nedelja v Mar. domu v Trstu

V nedeljo 24. oktobra smo preživeli prijeten popoldan v Marijinem domu v ulici Risorta v Trstu. Na sporedu je bila štiri-dejanka »Skrivnostna zaroka«, ki jo je s sodelavkami pripravila ga. Stana Oficija.

Zgodba je vzeta iz resničnega življenja. Zgodila se je leta 1888 v Turinu. Pripoveduje nam o dveh bogatih materah, ki sta srčno želeli, da bi se njuna otroka zaročila. Do prave zaroke pa ni nikoli prišlo, ker se je dekle odpovedalo zemeljskim dobrinam in bogastvu ter želelo postati misijonarka. Vedno je hrepenela po tem, da bi čimprej odpotovala k bratoma, ki sta misijonarila v daljnem svetu, čeprav je mati nasprotovala njeni nameri. Končno pa se vse srečno zaključilo, ko mati dá svoj blagoslov hčerki, ki odhaja v tujino.

Polno dvorano gledalcev je igra povsem zadovoljila, saj je po svoji vsebini globoka in pretresljiva, posebno za čas, v katerem živimo. Od nastopajočih je zahtevala veliko truda in požrtvovalnosti, posebno za tiste, ki so bili prvič na odru. Igra bodo ponovili to nedeljo 31. oktobra.

Pred igrjo je bil bogat srečolov. Ves izkupiček je šel za misijone.

Solidarni s prof. Pahorjem

Prof. Samu Pahorju izražamo solidarnost. Popolnoma se strinjamo z njegovim bojem za slovensko besedo. Ob tej priložnosti darujemo dnevno plačo za beneške Slovence. - Proforski zbor učiteljska »Anton Martin Slomšek«.

V družbenem obtoku kot normalni ljudje

Skupnost Družina Opčine, ki jo sestavljajo telesno ovirani, neusmiljeno priklenjeni na voziček in prostovoljci iz naših in drugih krajev, je s svojim samoupravljanjem in s svojo pobudo zgraditi dom na Opčinah na Bazoviški cesti, zaorala v neznanu.

Po dobrem letu, odkar so začeli z delom, je hiša končno pod streho. A koliko skrbi, koliko truda in potrpežljivosti je bilo treba, da je do tega prišlo! In to kljub temu, da so določeni krogi, ki so doslej nekako monopolizirali področje pomoči handikapiranim, z zavistjo in celo sovraštvom gledali na pojav openske skupnosti, ki se želi osvojiti miselnosti, da se telesno ovirani ne smejo vključiti v družbo kot drugi normalni ljudje.

Pomoč pa ni izostala. Openska družina je pravilno računala na razumevanje ljudi in na njihov doprinos, ljudi, ki so razumeli osnovno idejo skupnosti. Dom in ne bo namenjen samo ljudem, ki jih je kruta usoda hudo preizkusila, ampak tudi vsem prebivalcem vzhodnokraških skupnosti. To naj bi bil nov način pristopa k reševanju problema in vzpostavitev novega odprtega dialoga med ljudmi, dialoga, iz katerega so bili handikapirani do zdaj nekako izključeni. Zdi se, da se je pregraja podrla, kar so tudi pokazali prostovoljci iz raznih krajev države kot tudi iz Opčin in okolice, ki so gri gradnji vneto pomagali.

Vendar življenje na gradbišču ni bilo posvečeno izključno gradnji. Tu so bila

za življenje.

Kaj je Maocetung, ta »veliki« mož, naredil v teh 25 letih, kar sem zapustil kitajsko Cerkev in njene kristjane? Vsi Kitajci govore en sam občevalni jezik, mandarinski; vsi so enako ubogi; vsi morajo delati, kakor partija ukazuje; vsi morajo biti brezpogojno pokorni (in to Kitajci, ki so največji individualisti, kjer vsak po svoje pesmi poje), itd. Pod temi pogoji živi ali pa umri!

Ta »veliki« mož — kdo bi si bil mislil? — je v 25 letih zatrl katoliško vero (leta 1946 je bilo na Kitajskem 20 nadškofij, 78 škofij, 37 apostolskih prefektur; 5.205 misijonarjev in domačih duhovnikov; 6.456 redovnikov, od teh 4.299 domačinov; 1.212 bogoslovcev, 4.143 gojencev v malih semeniščih; nešteto cerkva in redovnih hiš...)

Ta »veliki« mož je v tem kratkem času pospravil katoliško Cerkev, Konfucijevo kulturo in vse, kar diši po veri. Danes ni niti sledu več o vsem tem. Menca si roke in govori o novi etiki, o novi religiji brez Boga in proti Bogu. Kdo ve, koliko milijonov ljudi je poglavlje na drugi svet, da je zavlada nad ostalimi!?

Uničil je tudi salezijansko kitajsko provinco, naše krasne ustanove s tisoči gojencev, na severu in na jugu. Pod rdečim

razna srečanja, razprave, kulturne prireditve in prijetni družbeni popoldnevi. Vstop v gradbišče je odprt vsem, ki čutijo v sebi potrebo po družbenem sodelovanju.

Gradnja stavbe je še v teku, saj ji manjka mnogo reči do izgotovitve. Vendar gledajo naši preizkušeni bratje z zaupanjem v bodočnost in že mislijo, kako se vključiti in dati svoj doprinos, ko se bo uresničila prosta industrijska cona na Krasu.

Se in še bi lahko govorili o tem revolucionarnem delu. Pripomnil pa bi, da je moral vsakdo, ki je bil na gradbišču, priznati, da so nam ti bratje svetel vzor žrtvovanja in altruizma in polni podjetnosti. Skoraj vsak dan se srečujem s Karlom Kalcem iz Gropade, ki je stalno prisoten na delovnem mestu in je eden stebrov te skupnosti, čeprav tudi sam priklenjen na voziček. Pri njem bi se marsikdo moral naučiti zapletenega reševanja birokratskih postopkov kakor tudi propagandnega dela. Ves se izgoreva v uresničevanju zamisli skupnosti Družina Opčine. Kadar koli zavrtite telefon te skupnosti, je Karlo, ki vam prijazno odgovori in postreže z zadnjimi novostmi. Isti se zahvaljuje v imenu skupnosti vsem za katero koli izkazano uslugo in pomoč ter vabi na trajno sodelovanje in dialog v korist te skupnosti. - a. m.

Romarski izlet na Vrhniko

O Vrhnika, blagoslovljeni kraj! Kadar leze mrak v tvoje tiho naročje, se zganejo lepe in skrivnostne sanje v Močilniku. Za velikim oltarjem cerkve Svete Trojice zabuč pokopano jezero... Sveta Trojica, kraljica vrhniška! Svetli spomini so dragi kamni in biseri na belem oblaku...

Tako v številnih knjigah in črticah gleda na svojo Vrhniko naš veliki Cankar. Sedaj ob slovesni in glasni stoletnici njegovega rojstva se ustavlja na Vrhniki veliko zavednih Slovencev in obiskujejo kraje po Cankarjevih poteh in spominih. Med mnogimi drugimi so tam preživeli lepo sosedno nedeljo tudi romarji iz Trebeč in Ricmanj. V baročni cerkvi Sv. Trojice nad Vrhniko so darovali sv. mašo in se pozneje razvedrili v znanem Močilniku, kjer šumi izpod skal Ljubljanka. Ne morejo prehaliti prijaznosti vrhniških duhovnikov in osebja v Močilniku, kjer so jih lepo sprejeli in pogostili. Popoldne so napravili obisk v Bistro pri Borovnici in tako je bil dan poln lepega doživljanja.

To pobudo trebenskih in ricmanjskih romarjev pozdravljamo, saj kateri kraj v vsej naši literaturi je večkrat in lepše opevan kakor grič Svete Trojice nad Vrhniko! Drugo pomlad pojdemo tudi mi!

Zahvala

Slavistično društvo v Trstu se zahvaljuje vsem predavateljem na tržaškem dnevu, ravnateljstvu slovenskih srednjih šol v Trstu in Gorici, upravi in osebju SSG, spremljevalcem na ekskurziji, Albinu Bubiču, repentaborskemu županu in vsem, ki so kakorkoli omogočili in prispevali, da je bilo zborovanje slavistov v Trstu plodno in uspešno.

Zahvala

Slavistično društvo v Trstu se zahvaljuje vsem predavateljem na tržaškem dnevu, ravnateljstvu slovenskih srednjih šol v Trstu in Gorici, upravi in osebju SSG, spremljevalcem na ekskurziji, Albinu Bubiču, repentaborskemu županu in vsem, ki so kakorkoli omogočili in prispevali, da je bilo zborovanje slavistov v Trstu plodno in uspešno.

ANDREJ MAJČEN SDB

(1)

Premišljevanje ob Maocetungovi smrti

Hongkong, 25. septembra 1976

Odkar sem v Hongkongu, imam lep čas, da sedim pri pisalnem stroju. Hvala Bogu, ne gre mi preveč slabo. Dvakrat na dan obvezno v cerkev, kakšenkrat pa za nameček, in štirikrat v obednico, kjer se odraža tudi točnost in zmernost superkapitalističnega velenja. Poleg tega pa še nekoliko radia in televizije, ki je izvrstna in te dni tudi zanimiva.

FILM O MAOCETUNGU

Maocetung je umrl, se je raznesla novica. Z g. M. sva takoj odprla TV, da zveva kaj podrobnosti. Pa ni bilo nič z novicami. Kazali so le že dolgo pripravljene film iz Maocetungovega življenja, ki so ga menda izdelali Francozi. Nekateri stvari so me kar zanimale, kajti rdeča revolucija se je začela v pokrajini Kvantung, kjer sta tedaj vedrila in oblačila Maocetung in Cankarjšek.

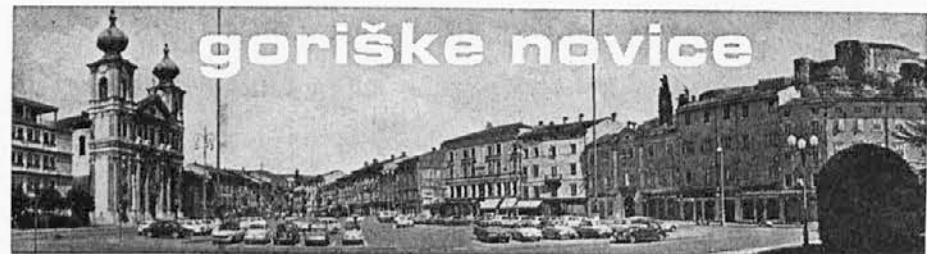
Glavno pozorišče, na katerem se odigravajo najvažnejši filmski prizori, se nahaja prav na ozemlju našega salezijanskega misijona, ki ga je vodil škof Versiglia. Tam

bičem sta padla ne samo Versiglia in Caravario, ampak tudi precej drugih. Posebej naj omenim mojega gojenca Barnaba Lija, prvega duhovnika iz rodu Mjaoca, ki je umrl v ječi nekje nad Sangajem; in Simona Ljanga, ki bo stal na sodni dan z razbitimi zobmi in do krvi razbičen pri don Bosku v nebeški gloriji. Ne vem, kako sta prestala ječo g. Wan in g. Sen...

DISCIPLINA DISCIPLINA DISCIPLINA

V soboto, 18. septembra, na dan Maocetungovega pogreba, sva z g. M. zopet sedela pred televizorjem in gledala izredno oddajo naravnost iz Pekinga po telestarju. Bile so krasne barvne slike. Zares nekaj, kar bi si človek težko predstavljal. Ogromna masa, nad en milijon Kitajcev, je bila razvrščena po raznih odsekih in v vsakem odseku vsi v enakih uniformah. Zgoraj na tribuni so ponosno stali voditelji Maocetungovega ascetizma, dediči njegove veličine kot organizatorja, učitelja in voditelja proletariata.

Zares velik je bil ta mož, ki je tako ali tako zdiscipliniral tako ogromno maso, ne samo v Pekingu, ampak tudi v provincah (videl sem npr. disciplinirano postrojeno množico v Kantonu nedaleč od Hongkonga). Tu me je g. M. šegavo podregal: (Konec prihodnji)

»Skofjeloški pasijon« v Katoliškem domu

Spet je bila polna dvorana Katoliškega doma v Gorici. Dva dejavnika sta k temu bistveno pripomogla: bogat srečolov v korist misijonov, ki vedno pritegne, pa na stop farne mladine iz St. Janža v Rožu na Koroškem, ki je pod vodstvom svojega dušnega pastirja Jožeta Vošnjaka v kratkem času že tretjič nastopila s »Skofjeloškim pasijonom«, katerega je spisal v 18. stoletju naš štandredski rojak kapucin p. Romuald Marušič.

Ceprav amaterji, so igralci in igralki svoje vloge zelo doživeto podali. Všeč nam je bila jasna in razločna izgovorjava, vseh vložki z nabožnimi pesmimi, zlasti pa še ozadje na filmskem platnu, ki se je menjavalo v zvezi s prizori in je prikazovalo pristne slike iz sedanjega Jeruzalema. Seveda te vrste pasijon na splošno ne vpliva več tako kot je razgibal množice iz 18. stoletja, gotovo pa pusti gledalcu prenekatere misli, ki zadeva našo notranjost in naš odnos do Boga. Vsekakor pa je priča naše preteklosti, ko je slovenski človek v znanil domači besedi, pesmi in kretnji že znal izraziti svoja verska čustva. V tem smislu ni samo neka folklor, ampak pomnik naše kulturne rasti v preteklosti.

Na začetku je spregovoril sam župnik Jože Vošnjak in povedal, zakaj in kako je prišlo do te uprizoritve. Potem pa je za uvod domači pevski zbor iz St. Janža zapel dve pesmi. Spet smo začutili, kako smo veje, ki so pogonale iz istega debla in prav je imel tisti gledalec, ki je ob pogledu nanje pripomnil: »Kakšen zločin, če bo večinski narod temu ljudstvu s svojo nestrpnostjo zaprl usta in potujčil srce! Za njim bo ostala praznina, ki je ne bo nihče več mogel napolniti!« - jk

Seja goriškega občinskega sveta

Na svoji zadnji seji, ki je bila v ponedeljek 25. oktobra je goriški občinski svet razpravljala o vrsti vprašanj upravnega značaja. Pomembnejši točki sta bili obnovitev pogodbe za dobo treh let med goriško občino in ustanovo ONAIRC, ki upravlja otroške vrtnice v naših vaseh. Večkrat smo že poročali o tej ustanovi, ki je nastala z namenom, da potujčuje naše otroke. Predstavniki Slovenske skupnosti so bili proti večletni pogodbi in predlagali, da vrtnice, ki jih sedaj upravlja ONAIRC, prevzame dežela oziroma občina. Za potrditev pogodbe so se zavzeli svetovalci DC, PSDI in PRI, medtem ko sta se PCI in PSI vzdržala in s tem pomagala gornjim trem.

Dolga je bila tudi debata o gradnji ljudskih hiš v Štandrežu na področju, ki ga določa zakon št. 167. V okviru sprememb splošnega goriškega regulacijskega načrta je odbor predstavil obzinskemu svetu predlog, ki predvideva znatno zmanjšanje vinkuliranega področja, ki gre sedaj južno od ulice Monte Nero pa skoraj do športnega igrišča. Taka rešitev deloma upošteva zahteve in prizadevanja štandredške skupnosti.

V diskusiji so posegli številni svetovalci, ki so različno ocenili predlog odbora. Svetovalec SSK dr. Damjan Paulin je v svojem posegu predvsem ugotovil, da predlog odbora ni zadovoljiv, v kolikor predvideva gradnjo nekaterih večjih objektov, ki nikakor niso v skladu z urbanističnimi značilnostmi kraja in predlagal nekatere spremembe; predvsem to, naj se zmanjša gradbena zmogljivost omenjenih površin in naj se pri dodeljevanju zemljišč za gradnjo upoštevajo najprej prošnje lastnikov zemljišč. V odgovoru na razne pogoje je odbornik za javna dela Zucalli zagotovil, da bodo skušali vnesti še nekatere popravke, ki bodo ustrezali zahtevam svetovalcev.

Ob takih zagotovilih so se predstavniki SSK, PLI in PSI vzdržali, medtem ko so DC, PSDI, PRI in PCI volili za predlog odbora. O dokončni ureditvi za gradnjo ljudskih stanovanj bo še govora ob razpravi glede sprememb splošnega regulacijskega načrta. Ob tej priložnosti bodo stranke lahko dokončno preverile izjave odbornika glede izboljševalnih predlogov.

Občinski svet je še razpravljala o prevozu šolskih otrok in o počitniškem domu v Ločniku.

Misijonska nedelja v Doberdolu

Pri nas ima obhajanje misijonske nedelje že lepo tradicijo, zato mnogi člani farne občestva radi prisostvojo na pomoč, da se jo tako čim bolj izpelje. Ze ves teden so lepaki obveščali, da bo tudi letos

običajna misijonska prireditev v župniškem domu.

Pri službi božji smo se bolj zares spomnili, da je misijonsko poslanstvo naloga nas vseh, ki smo krščeni. Kot budnica je pri prvi maši izvenela misijonska pesem, ki jo je zapel otroški zbor.

V času med mašama se je skupina deklet cerkvenega pevskega zbora in skavtinj razšla po vaških ulicah, da je od župljanov pobrala darove za misijone. To delo seveda ni posebno lahko in prijetno, a dekleta se ga niso ustrašile, ni jih bilo sram prositi v imenu Kristusovem za brate v misijonskih deželah.

Po večerih se je župnijski dom napolnil. Najprej smo pozorno sledili filmu »Molokaj«, ki prikazuje apostola gobavca p. Damijana de Veustra, ki je na otoku Molokaj umrl gobavec med gobavci kot žrtev najpopolnejše ljubezni do bližnjega. Filmu je sledil srečolov, ki je pritegnil mlado in staro; napetost se je v dvorani stopnjevala, dokler ni bil izžreban poslednji zadetek, ki je že tradicionalen: zajeten prhut.

Ceprav je sreča obdarila le nekatere, smo bili ob koncu prireditve vendarle vsi veseli in zadovoljni, ker smo z nabirko v cerkvi ter po domovih in s prodajo listkov za srečolov nabrali čedno vsoto v podporo našim misijonom po svetu in se hkrati spet bolj živo zavedeli svojega misijonskega poslanstva.

Ob rojstvu Viljene

Magdi in Darinu se je rodila hčerka Viljena. Srečnim staršem čestitajo: SKD Hrast iz Doberdola, domači pevski zbor, zborček malih, vse skavtinje in skavti, njene verivce, voliči in vsi prijatelji.

SKPD »HRAST« IZ DOBERDOBA

vabi na

kulturni večer

v počastitev obletnice rojstva odnosno smrti velikih mojstrov slovenske besede: CANKARJA, KETTEJA, KOSOVELA, ki bo v soboto 30. oktobra ob 20^h v župnijski dvorani v Doberdolu. Nastopila bosta: Stane Rantzresen, član Stalnega slovenskega gledališča v Trstu ter moški zbor »Jezero« iz Doberdola.

Doberdob

Seja občinskega sveta. Po daljšem poletnem premoru se je v petek 15. oktobra spet sestala občinski svet. Najprej se je oddolžil spominu bivšega župana Miroslava Ferletiča in pok. župana iz Fogliana, nakar je sledilo poročilo župana Jarca.

Poročilo so predstavniki SSK zastavili vrsto perečih vprašanj. Eno je zadevalo Kraško gorsko skupnost, ki po enem letu, kar je bil njen občni zbor, še ni dala znakov življenja.

Na dan je spet prišlo vprašanje šoloobvezne mladine, ki se vozi v Gorico in za kar občinska uprava nima posluha. Na ponovni predlog, naj bi se poskrbelo za prevozna sredstva, je župan odgovoril, da je na voljo avtobusov kolikor se hoče, problem da je osebje. Zastopniki SSK se z odgovorom niso strinjali, ker je znano, da poskrbi deželna uprava tudi za osebje, če namreč obstaja dobra volja, da se problem reši.

Vsled tega je svetovalska skupina SSK predlagala, naj se točka v dnevnem redu, ki govori o prevozih, odloži na prihodnjo sejo, da se razpravlja o tej problematiki bolj poglobljeno, saj je doberdolska občina po eni strani vezana zlasti glede zaposlitve na Trzič, v šolskem ozirju pa na Gorico. Toda večina predloga SSK ni hotela sprejeti in ne vnesti popravkov z ozirom na krajevne potrebe.

Zaman so svetovalci SSK že drugič zahtevali odgovor na pismo interpelacije, ki so jo že lani v decembru vložili v zvezi z izbiro zemljišča za stanovanjsko poslopje sredi vasi.

Na interpelacijo, da se prirečajo hrupna praznovanja na bivšem igrišču ob pokopališču, je župan odgovoril, da odbor ni dolžan seznanjati sveta o teh prireditvah in da ples ob pokopališču ne moti nikogar, ker se vrši zvečer. Svetovalci SSK se z odgovorom niso strinjali in obenem postavili zahtevo, da se sestavi pravilnik za rabo bivšega igrišča.

Tudi jursarske pravice so žgoč problem. Svetovalci manjšine so stavili zato v dnevi red predlog, naj občinski odbor skliče sejo z zainteresiranim prebivalstvom, vendar je bil predlog zavrnjen, župan pa je

Socialni kotichek

Prostovoljni prispevki INPS

Vsi podrejeni delavci, ki prenehajo z delovnim razmerjem, imajo pravico nadaljevati s plačevanjem obveznih socialnih dajatev v obliki prostovoljnih prispevkov. Te lahko plačujejo samo za pokojnino ali pa tudi za tuberkulozo.

Pogoji za nadaljnje plačevanje prostovoljnih prispevkov so sledeči: a) eno leto plačanih prispevkov v zadnjih petih letih; b) pet let plačanih prispevkov v kateri koli dobi. Kmetje, ki so vpisani v seznam kmečke bolniške blagajne, morajo doseči, če so moški, 564 dnevnih prispevkov, 310 pa, če gre za kmetice ali mladoletne.

Za nadaljnje plačevanje prostovoljnih prispevkov pridejo v poštev še sledeča razdobja (ker so krita že s tako imenovanimi simboličnimi prispevki): 1. vojaška služba; 2. porodniški dopust; 3. čas bolezni; 4. zaposlitev v tujini.

Ne morejo pa plačevati prostovoljnih prispevkov tisti delavci, ki so že zaposleni, kdor je napravil prošnjo za pokojnino ali jo uživa, ali pa je vpisan v uradni seznam kmetov, obrtnikov in trgovcev.

Prošnjo za nadaljnje plačevanje teh prispevkov je treba nasloviti na ustanovo INPS.

Za neodvisne delavce so novo odmerjene višine prispevkov naslednje: a) obrtniki in trgovci: za vse, ki nadaljujejo prostovoljno plačevanje prispevkov v posebna socialna zavarovanja za obrtnike in trgovce, je po aplikaciji 22. člena zakona št. 160 mesečni prispevek od 1. januarja 1976 naprej določen na 7.074 lir, to je 21.222 lir za tromesečje, če pa je v njem obsežen tudi prispevek za zavarovanje proti tuberkulozi, na 7.377 lir, tj. na 22.131 lir za tromesečje; b) neposredni obdelovalci, splovinarji in koloni, prispevek izračunan v smislu omenjenega 22. člena, znaša 1.028 lir na teden.

Za vsa podrobna nadaljnja obvestila in brezplačno pomoč za vložitev zadevnih prošenj se lahko obrnete na patronat EPACA, Trst, ul. Roma 20, tel. 38100.

Šport

Odbojarski turnir

O. K. Kanal, Bovec, CUS Trst in Olympia so udeleženci odbojarskega turnirja, ki ga prireja CZ Olympia ob 15-letnici ustanovitve. Prizorišče tekem bo telovadnica na Kornu (Valletta) v Gorici. V soboto 30. oktobra z začetkom ob 19.30 sta na sporedu srečanja O. K. Kanal: Olympia ter O. K. Bovec: CUS Trst, v nedeljo 31. oktobra od 9. ure dalje za finale.

Tekme bodo predvidoma zelo izenačene, kajti vse nastopajoče ekipe so bolj ali manj na isti ravni, Olympia pa bodo za to priložnost okrepili nekateri predstavniki iz vrst tržaškega Bora. Obeta se torej veliko športnega užitka. Vabljeni so vsi ljubitelji te športne panoge. Vstop bo prost.

Na voljo so bili dani kar štirje pokali in spominska plaketa, ki so jih poklonile razne italijanske športne organizacije, ZSSDI ter urarna Vižintin iz Gorice.

Dramski odsek PD »Štandrež« uprizori v nedeljo 7. novembra ob 16.30 v Katoliškem domu v Gorici Nušičevo komedijo

»SURLJIVA OSEBA«

Nove avtobusne cene

Kakor smo že poročali, bodo od 1. novembra cene mestnih avtobusov v Gorici povišane od 50 na 100 lir. Kdor stopi v avtobus, se mora prej prepričati, če ima kovanec za 100 lir. Avtobusni aparat bo namreč sprejemal samo stolirske kovance. Predvidene so sledeče olajšave: za abonente za vse proge mesečno 5.000 lir; za eno progo 4.500 lir; za dijake vse proge 2.500 lir; za invalide in pohablence vse proge 3.000 lir; za meščane, ki so že dopolnili 65. leto starosti za vse proge mesečno 500 lir.

Abonenti se bodo lahko poslužili avtobusa tudi ob nedeljah. Meščani, ki so že dopolnili 65. leto starosti, lahko dobijo abonma, če se zglasijo na sedežu avtobusnega podjetja v ul. IX. avgusta 15 z osebno izkaznico ali kakim drugim izkazilom ter sliko v velikosti izkaznice. Lahko plačajo tudi za tri mesece naprej 1.500 lir.

OBVESTILA

NAROČNIKOM V VEDNOST. Zaradi dveh praznikov v prihodnjem tednu (1. in 4. novembra) naš list iz tehničnih razlogov ne bo mogel iziti kot običajno v četrtek, ampak bo to pot izjemno izšel v petek 5. novembra zjutraj, sestavljanje lista pa bo kot običajno v sredo 3. novembra popoldne. V Trstu lahko dvignete list pri Fortunatu v petek v popoldanskih urah.

Odbor PD »Podgora« obvešča vse člane in prijatelje društva, da se bo vršil peti redni občni zbor društva v petek 29. oktobra 1976 s pričetkom ob 20. uri v župnijski dvorani. Vabljeni!

V gledališču Verdi v Gorici bo SSG iz Trsta uprizorilo v četrtek 28. oktobra ob 20.30 igro »Igorju ugaja Bach«, ki je še repertoarna obveznost iz preteklega sezone in velja za goriški abonma.

V Doberdolu bo v nedeljo 31. oktobra ob 11.30 polaganje venca pred spomenikom padlim. V soboto 30. oktobra pa bo istotam položil venec jugoslovanski konzul in sicer ob 9. uri.

DAROVİ

Za sklad Katoliškega glasa: Mila in Anton Breclj ob 25. obletnici poroke 20.000 lir. Iskreno čestitamo!

Za Zavod sv. Družine: Milka Goričan 5.000 lir.

Dr. Slavko Kranjec za sklad Katoliškega glasa in za Alojzijevešče po 20.000 lir.

Ob 15-letnici obstoja »Olympie«: N. N. 5.000; N. N. 70.000; N. N. 7.000 lir.

Za Finžgarjev dom na Opčinah: inž. Milan Sosič v spomin pok. Josipa Podobnika 25.000; družina Beličič 10.000 lir.

V počastitev spomina žene Nede Mijot por. Sosič daruje mož Zoran za svetoivanjski cerkveni zbor 10.000 lir.

Za Dom telesno oviranih na Opčinah: inž. Milan Sosič v spomin pok. Josipa Podobnika 25.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda v Domju: N. N. 5.000 lir.

Za zvonik na Višarjah: N. N. 5.000 lir.

Za svetogorsko svetišče: družina Krapež 10.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N. 50.000; N. N. 15.000 lir.

Vsem plemeniti mdarovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 12.45, 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15. Ob 17.05 Umjetnost...

Spored od 31. okt. do 6. nov. 1976

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Vera in naš čas. 10.00 Praznična matineja. 11.05 Mladinski oder: »Lela Fanta Ghirò«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.10 Pa se sliši. 13.30 Glasba. 15.00 Sport.

Ponedeljek: 8.15 Dobro jutro. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Tjavidan. 10.30 Obletnica tedna. 11.05 Mladinski oder: »Jelkina Bolečina«. 11.30 Glasba. 12.30 Naši kraji in ljudje v slov. metnosti. 13.00 Sestanek. 14.05 »Gornje mesto«, roman. 15.30 Mozart: Requiem. 16.25 Glasba. 17.00 »Slechernik, misterij. 18.20 Glasba.

Torek: 7.20 Dobro jutro. 8.05 Tjavidan. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Koncert. 10.30 Liki iz naše preteklosti. 11.35 Iz slov. glasbene folklore. 12.00 Dela it. skl. 13.00 Sestanek. 14.05 »Gornje mesto«, roman. 14.35 Glasba. 16.00 Komorne skupine. 17.30 Za najmlajše. 18.05 Problemi slov. jezika. 18.15 Slovenski zbori. 18.30 Glasba.

Sreda: 8.15 Dobro jutro. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Tjavidan. 10.30 Dogodki iz naše zgodovine. 11.05 Glasba. 11.30 Čakole. 13.00 Sestanek. 14.05 »Gornje mesto«, roman. 14.30 Glasba. 15.30 Nagrajeni tržaški skladatelji. 16.30 Glasba. 17.00 »Vsi domov«, igra. 18.20 Glasba.

Četrtek: 8.15 Dobro jutro. 9.00 Tjavidan. 9.30 Nekoč je bilo. 10.30 Pogovori o slovensčini. 13.00 Sestanek. 14.05 »Gornje mesto«, roman. 14.35 Glasba. 16.00 Koncert. 17.30 Za najmlajše. 18.05 Slov. znanstveniki na univerzi. 18.15 Primorska poje 76 v Gorici.

Petek: 7.20 Dobro jutro. 8.05 Tjavidan. 9.30 Slovenske žene. 9.40 Koncert. 10.30 Včerajšnji poklici: »Manderjerji«. 11.00 Glasba. 13.00 Sestanek. 16.15 Glasba. 17.30 Za najmlajše. 18.05 Avtor in knjiga. 18.25 Poje Nadja Pertot Kuhar. 18.45 Glasba.

Sobota: 7.20 Dobro jutro. 8.05 Tjavidan. 9.40 Koncert. 10.30 Družina. 11.35 Pratika. 12.00 Glasba. 13.00 Sestanek. 14.05 »Gornje mesto«, roman. 14.30 Glasba. 15.45 Poslušajmo spet. 18.05 »Materina ljubezen«.

Ljubljanska TV

Spored od 31. okt. do 6. nov. 1976

Nedelja: 10.20 Otroška oddaja. 12.20 Nedeljsko popoldne. 16.30 Košarka Bosna: Partizan. 18.25 Siva obala, nad. 20.00 Beograjske povesti. 21.55 Sport. 22.25 Nogomet Partizan: Dinamo.

Ponedeljek: 17.30 Žuželke. 18.15 Nega bolnika. 18.45 Zalna glasba. 20.00 Vrnitev, TV drama. 21.45 Kulturne diagonale. 21.45 Memento mori.

Torek: 17.30 Pavel v akciji. 20.55 Pustolovski Simplificissimus, nad.

Sreda: 17.05 Dedek Ježek. 17.20 Ruski muzeji. 18.05 Po poteh življenja Zofke Kvedrove. 20.00 Rdeče jabolko, film. 21.20 Miniature.

Četrtek: 17.20 Beli delfin, film. 17.55 Izumirajoči svet. 18.45 Odprava zelenega zmaja, nad. 20.00 Brontejevi, nad. 21.35 DUBRAVKA Tomšič-Srebotnjakova.

Petek: 17.20 Pisani svet. 18.10 Zbori sveta: Nizozemska. 20.05 Vzpon in padec Zike proje. 20.40 Italijanski fašizem. 21.30 Buldožer, film.

Sobota: 13.55 Nogomet Rijeka: Sarajevo. 18.25 Solanje Toma Browna, film. 20.00 Poklici. 20.35 Celovečerni film.

V Gonarsu se bomo žrtvam vojne nasilja poklonili v nedeljo 31. oktobra. Zbiranje na pokopališču ob 15. uri. Vabljeni vsi dobromislečji ljudje. Pevci bodo zapeli nekaj primernih nagrobnic. - ZSKP

Za romarje v Padovo 4. novembra: odhod s trga Oberdan v Trstu ob sedmih zjutraj. Vsak naj vzame s seboj dežni plašč in številko sedeža. Vrnemo se zvečer okrog osmih.

OGLESI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo